

Aske Kammer

NYHEDER OM DEN ANDEN SIDE

Mediedækningen af udsatte-området 2012-2013

NYHEDER OM DEN ANDEN SIDE
Mediedækningen af udsatte-området 2012-2013

Aske Kammer

© Rådet for Socialt Udsatte/Udsatte-rådet i Vejle Kommune og Aske Kammer, 2013

Rådet for Socialt Udsatte
Bredgade 25, opg. F, 4.
1260 København K
Tlf. 41 85 13 44
E-mail: post@udsatte.dk
Web: www.udsatte.dk

Aske Kammer

Tlf. 30 29 52 61
E-mail: aske@askekammer.dk
Web: www.AskeKammer.dk

Forord

Rapporten *Nyheder om den anden side: Mediedækningen af udsatte-området 2012-2013* er udarbejdet for Rådet for Socialt Udsatte og Udsatte-rådet i Vejle Kommune og opsummerer en undersøgelse af, om der er et sammenfald mellem på den ene side tilstedeværelsen af lokale udsatte-råd og på den anden side omfanget af den lokale mediedækning af udsatte-området. Der findes lokale udsatte-råd i 21 kommuner i Danmark, men spørgsmålet er, om deres tilstedeværelse også kan aflæses i de lokale medier, som i vid udstrækning er med til at påvirke den offentlige dagsorden og skabe opmærksomhed omkring udsatte-området. Dette spørgsmål besvares med denne rapport.

Her er udelukkende tale om en kortlægning af faktuelle forhold, og det ligger uden for undersøgelsens opdrag at komme med anbefalinger til, *hvordan* udsatte-området kan komme højere op på mediernes dagsorden. De lokale udsatte-råd kan dog måske alligevel finde inspiration til fremtidige medievenlige tiltag i den sidste, kvalitative del af analysen.

Rapporten er relativt kort, men den travle læser, som vil springe den indledende opvarmning over, kan dog gå direkte til de afsnit, hvor analyserne udrulles, eller endda helt til konklusionen, hvor rapportens analytiske hovedpointer præsenteres i koncentreret form. Inden da gennemgår jeg dels (ganske kort) den teoretiske baggrund for, at det overhovedet er relevant at undersøge mediedækning, dels de metodiske overvejelser og valg som er truffet i forbindelse med dataindsamlingen.

Det er næppe alle rapportens konklusioner, der er lige opmuntrende læsning for medlemmerne af de råd, der nationalt og lokalt arbejder på at forbedre forholdene for de udsatte grupper af borgere. Det er derfor vigtigt at understrege, at rapporten *ikke* handler om kvaliteten af deres arbejde men udelukkende om, i hvilken udstrækning og hvordan nyhedsmedierne dækker de mest udsatte borgere i samfundet.

God læselyst.

Aske Kammer

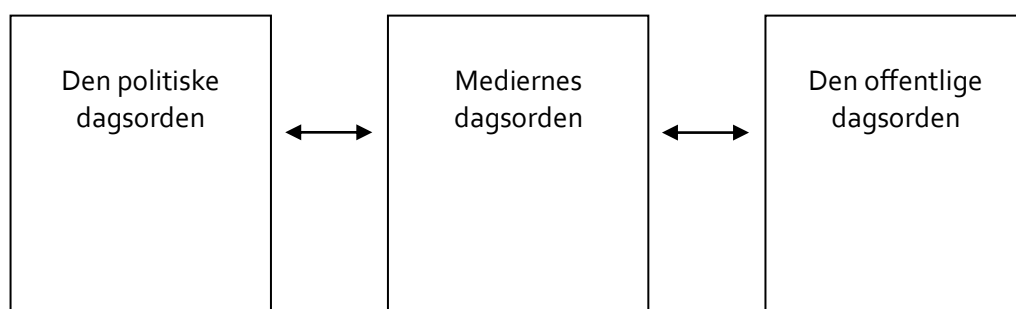
September, 2013

Baggrund: Hvorfor undersøge mediedækning?

Mens denne undersøgelse er blevet gennemført (august 2013), har de såkaldte udsatte-råd været etableret i 21 kommuner i Danmark. Det er råd, som arbejder for at forbedre vilkårene for de socialt udsatte i samfundet – typisk borgere, som er hjemløse, alkoholikere, stofmisbrugere, prostituerede, sindslidende eller en kombination af disse kategorier – og for at gøre opmærksom på udsatte-området. Spørgsmålet er imidlertid, hvilken *effekt* de lokale udsatte-råd har haft, og om deres lokale tilstedeværelse kan aflæses i dagsordenen i de lokale nyhedsmedier. En tilstedeværelse her er nemlig central for de lokale udsatte-råds muligheder for at påvirke den offentlige dagsorden.

Inden for medie- og demokratiforskningen skelner man traditionelt mellem tre forskellige dagsordener. Den første er den politiske dagsorden og består af de emner, som er genstand for opmærksomhed inden for det politiske felt (dvs. kommunalbestyrelser, regionsråd og Folketing såvel som mindre fasttømrede instanser i form af eksempelvis interesseorganisationer). Den anden er den offentlige dagsorden og består af de emner, som optager befolkningen i samfundet – det er altså de spørgsmål, der diskuteres i kantiner og over middagsborde rundt omkring i landet. Imellem disse to dagsordener findes for det tredje *mediernes dagsorden*, som består af de emner, der behandles i nyhedsmediernes. Disse tre forskellige dagsordener skal først og fremmest forstås som teoretiske konstruktioner, der på et abstrakt niveau kan være brugbare til at forstå, hvordan den offentlige mening påvirkes og udvikler sig, og hvad mediernes rolle og funktion er i samfundet.

Et givent emne kan vandre mellem disse dagsordener; et emne af høj vigtighed på den offentlige dagsorden vil således ofte (men ikke altid) også komme til at optræde på de andre dagsordener. Påvirkningen kan gå alle veje, men der synes dog at herske enighed om, at synlighed på mediernes dagsorden er nødvendig for alvor at påvirke de politiske og offentlige dagsordener.

En vandring fra mediernes til den offentlige dagsorden forudsætter derfor, at et givent emne overhovedet er synligt i medierne i første omgang. Og det er netop af denne grund, at mediedækningen af udsatte-området er interessant at få kortlagt: Hvis en opmærksomhed på udsatte-området skal bredes ud fra en politisk dagsorden (hvor det blandt andet findes i kraft af netop de eksisterende lokale udsatte-råd samt Rådet for Socialt Udsatte), er det i vid udstrækning en forudsætning, at den møder borgeren gennem eksempelvis nyhedsmedierne.

Når de lokale udsatte-råds mål blandt andet er at udbrede kendskabet til og opmærksomheden på udsatte-området, er nyhedsmediernes dækning af dette område derfor en vigtig indikator på, i hvilken udstrækning de når eller kan nå dette mål. Det centrale spørgsmål, som er omdrejningspunktet i denne undersøgelse, er således, hvorvidt der er flere historier om udsatte-området i nyhedsmedierne i de kommuner, hvor man har oprettet lokale udsatte-råd, end i kommuner uden sådanne råd. Dette spørgsmål vil analysen nedenfor besvare, men først et par ord om afgrænsningen og indsamlingen af det materiale, der er analyseret.

Dataindsamling

Enhver undersøgelse bliver til i en afvejning af på den ene side en idealforestilling om det genstandsfelt, der skal undersøges, og på den anden side de konkrete ressourcer – tid, teknik, økonomi, ekspertise og så videre – der er til rådighed. Altså en afvejning mellem ”det perfekte” og ”det bedst mulige”, om man så må sige. Dette er naturligvis også tilfældet for denne undersøgelse af mediedækningen af udsatte-området, og jeg vil her redegøre for nogle af de valg, der er truffet i forbindelse med afgrænsningen og indsamlingen af de data, analysen bygger på. Uden at de kompromitterer kvaliteten eller udsigelseskraften af undersøgelsen, har disse valg nemlig betydning for, hvordan dens resultater ser ud, og hvilke konklusioner der kan drages.

Det første vigtige valg har at gøre med, hvilke nyhedsmedier analysen overhovedet skal omfatte. Nyhedsformidling foregår på tværs af en bred vifte af medier – trykte aviser, radio, tv, tekst-tv, netaviser, smartphones og sociale medier, for blot at nævne de vigtigste – men af praktiske årsager fokuserer denne undersøgelse udelukkende på *trykte, lokale nyhedsmedier*. Det vil i praksis sige lokale og regionale dagblade og ugeaviser. Valget af netop denne medietype som fokus for undersøgelsen bundes i to hensyn:

For det første den empirisk underbyggede betragtning, at avismediet trods konkurrence fra især digitale medier fortsat spiller en helt central rolle for den samlede nyhedsproduktion og meningsdannelse i samfundet. For det andet det helt lavpraktiske forhold, at der i databasen InfoMedia eksisterer et komplet og søgbart arkiv over alle artikler bragt i danske aviser siden omkring 2000 (nogle aviser er dog først blevet tilføjet senere), hvilket gør kortlægning af mediedækning i netop denne medietype betydeligt mere håndgribelig, end tilfældet ville være for andre medietyper. Og samtidig er de lokale og regionale dagblade og ugeaviser jo helt oplagte at undersøge, når det netop handler om lokale/kommunale forhold.

Nyhedsdækningen er altså kortlagt gennem søgninger i InfoMedia. Disse søgninger er imidlertid forbundet med det andet vigtige valg, nemlig hvad der så helt specifikt skal søges efter i databasen. Her har jeg, efter blandt andet at have konsulteret Rådet for Socialt Udsatte, anvendt følgende søgetermer:

- "hjemløs"
- "prostituere"
- "narkom"
- "stofmisbruger"
- "alkoholik"
- "sindsliden"
- "fattig"

Det skal her bemærkes, at InfoMedia genererer søgeresultater for også de ord, hvori de anvendte søgetermer indgår; en søgning på "hjemløs" giver eksempelvis også resultater med ordet "hjemløse", og en søgning på "narkom" giver også resultater med ordene "narkoman", "narkomaner" og så videre.

Det kan diskuteres, hvorvidt disse søgetermer fanger alle nuancer af udsatte-området – først og fremmest fordi det at være socialt udsat er et komplekst fænomen, hvor der ofte indgår flere forskellige sociale problemer (eksempelvis fattigdom og stofmisbrug) på én gang, ligesom man godt kan have et eller flere sociale problemer, uden nødvendigvis at være socialt udsat (eksempelvis funktionelle alkoholikere). Søgetermerne ovenfor er et pragmatisk kompromis for bedst muligt at kvantificere mediedækningen af dette komplekse fænomen, men der vil uundgåeligt være artikler om udsatte-området, som ikke er blevet fanget i det net, jeg har kastet ud. Det er et vilkår for denne type analyse, men eftersom dette vilkår har væ-

ret ens for analysen af alle kommuner i undersøgelsen, vil de indbyrdes forskelle og ligheder ikke fremstå fortegnede.

Det skal desuden bemærkes, at søgeresultaterne fra InfoMedia er rensset for det, man med et udtryk fra tabloidpressen kan kalde "112-historier" – det vil sige historier med aktuelt kriminal- eller katastrofestof, hvor der tilfældigvis kan optræde forskellige af de udsatte-typer, denne undersøgelse har kortlagt. Artikler á la "Stofmisbruger må tre måneder i fængsel" (Viborg Stifts Folkeblad, 26. juni 2012) indgår eksempelvis ikke i undersøgelsen, da de handler om en politisag, som tilfældigvis relaterer sig til prostitutionsoområdet, nærmere end udsatte-området generelt (selvom de to naturligvis er forbundne i dette konkrete eksempel). Derudover er alle andre historier, som måske nok indeholder en eller flere af søgetermerne men ikke handler om udsatte-området, ligeledes frasorteret.

Det tredje vigtige valg har at gøre med, hvilken tidsperiode der undersøges. Kortlægningen er her begrænset til at dække ét år, nærmere bestemt perioden fra 1. juli 2012 til 30. juni 2013. Et år er på en gang en så kort periode, at den har kunnet håndteres analytisk inden for rammerne af denne undersøgelse, og en tilstrækkelig lang periode til, at man meningsfuldt kan sige noget på baggrund af den.

Og endelig relaterer et fjerde og sidste vigtige valg til, hvilke medier der konkret undersøges. Her har jeg ved hjælp af input fra medlemmer af de lokale udsatte-råd, online søgninger og opslagsværker så godt som muligt identificeret de relevante nyhedsmedier i alle kommuner. På denne baggrund indgår følgende lokale, trykte nyhedsmedier fra kommuner med lokale udsatte-råd i undersøgelsen:

Kommune	Medier
Esbjerg	JydskeVestkysten Esbjerg Lokalavisen Budstikken Esbjerg Ugeavisen Esbjerg
Fredericia	Fredericia Dagblad
Frederiksberg	Frederiksberg Bladet Lokalavisen Frederiksberg
Haderslev	Haderslev Ugeavis JydskeVestkysten Haderslev Lokalavisen Budstikken Haderslev
Helsingør	Frederiksborg Amts Avis Helsingør Dagblad
Herning	Herning Bladet Herning Folkeblad

	Lokal-avisen Vildbjerg Sunds-Gjellerup Avis Ugeposten Kibæk
Holstebro	Dagbladet Holstebro-Struer Holstebro Onsdag Thisted Dagblad
Horsens	Horsens Bladet Horsens Folkeblad Søndagsavisen 24H Horsens
Høje Taastrup	Lokalavisen Taastrup
København	Amager-Avisen Amager Bladet Bryggebladet Brønshøj Husum Avis Brønshøj Weekend City Avisen Kgs. Enghave Bladet Lokalavisen Valby Lokalavisen Østerbro Nørrebro Nordvest Bladet Søndagsavisen 4 Valby, Frb. Søndagsavisen 4S Vesterbro SV Søndagsavisen 5N Kbh. K, Kbh. Ø Søndagsavisen 5V Kbh. N, NV, K, Ø Søndagsavisen 7 Amager, Chr.havn Valby Bladet Valby Weekend Vanløse Bladet Vanløse Weekend Vesterbro Bladet Ørestad Avis Østerbro Avis
Langeland	Ugeavisen Øboen
Nyborg	Lokalavisen Nyborg
Odense	Fyens Stifttidende Lokalavisen Nordvest SkibhusAvisen Ugeavisen Odense
Randers	Din Avis Randers Landsbyerne Randers Amtsavis Randers Onsdag
Silkeborg	Den Lokale Avis Bryrup/Them Ekstra Posten Kjellerup Tidende Midtjyllands Avis
Slagelse	Korsør Posten Sjællandske (Slagelse) Skælskør Avis

	Ugenyt
Svendborg	Ugeavisen Svendborg
Vejle	Egtved Posten Give Avis Lokalavisen Budstikken Vejle Lokalavisen Budstikken Vejle Weekend Trekantens Folkeblad Ugeavisen Vejle Vejle Amts Folkeblad
Viborg	Viborg Nyt Viborg Stifts Folkeblad
Aalborg	Midt-Vest avis Nordjyske Stiftstidende Aalborg Nørresundby Avis Vejgaard Avis
Aarhus	Lokalavisen Aarhus Aarhus Onsdag Aarhus Stiftstidende

Derudover indgår følgende lokale, trykte nyhedsmedier fra fem kommuner *uden* lokale udsatte-råd i undersøgelsen som sammenligningsgrundlag:

Kommune	Medier
Hillerød	Frederiksborg Amts Avis Hillerød Posten
Egedal	Lokalavisen Egedal
Holbæk	Holbæk Amts Venstreblad Nordvestnyt Holbæk/Odsherred
Varde	JydskeVestkysten Varde Lokalavisen Budstikken Varde Ugeavisen Varde
Ringkøbing Skjern	Dagbladet Ringkøbing Skjern Dagbladet Skjern-Tarm Ugeavisen Ringkøbing Ugeposten Skjern

Analyse

Overordnet viser den kvantitative analyse af de lokale, trykte nyhedsmediers dækning af udsatte-området i de kommuner, hvor der er oprettet udsatte-råd, at dette område kun i begrænset omfang optræder på mediernes dagsorden – men at det dog i næste alle kommuner er der. Ligesom de socialt udsatte er til stede i samfundet, selvom de ikke fylder meget i det samlede gadebillede, er der også en mediedækning af udsatte-området, selvom det ingenlunde synes at være et meget fremtrædende emne på de pågældende mediers dagsorden.

Tabel 1: Udsatte-områdets andel af de lokale, trykte nyhedsmediers indhold

Kommune	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Esbjerg	3	23.517	50	0,213
Fredericia	1	41.403	22	0,053
Frederiksberg	2	5.707	24	0,421
Haderslev	3	23.155	7	0,030
Helsingør	2	72.018	45	0,062
Herning	5	37.732	23	0,061
Holstebro	2	22.096	8	0,036
Horsens	3	49.779	24	0,048
Høje Taastrup	1	3.129	6	0,192
København	22	28.894	78	0,270
Langeland	1	1.870	0	0,000
Nyborg	1	1.943	1	0,051
Odense	4	82.363	68	0,083
Randers	4	42.433	21	0,049
Silkeborg	4	48.648	26	0,053
Slagelse	4	26.995	13	0,048
Svendborg	1	2.287	0	0,000
Vejle	6	9.502	47	0,495
Viborg	2	34.243	17	0,050
Aalborg	4	29.560	43	0,145
Aarhus	2	56.492	72	0,127
<i>Samlet</i>	<i>77</i>	<i>643.766</i>	<i>595</i>	<i>0,092</i>

Tabel 1 giver det samlede overblik over de trykte, lokale nyhedsmediers dækning af udsatte-området i henholdsvis absolutte tal og andele af det samlede medieindhold.¹ De mest interessante tal i tabellen fremgår af søjlen yderst til højre, hvor det (i procent) er angivet, hvor stor en del af det samlede medieindhold i de pågældende kommuner, der er helliget udsatte-området (målt i andelen af samtlige publicerede artikler²). Som det fremgår af tabellen, udgør udsatte-området mellem 0 og knap 0,5 procent af det samlede indhold i de analyserede medier; gennemsnittet ligger på 0,092 procent, hvilket vil sige at knap én ud af 1.000 artikler handler om udsatte-området.

Sammenligning med kommuner uden lokale udsatte-råd

Den overordnede opgørelse, som er præsenteret i tabel 1, kan fungere som et overblik, men den siger ikke i sig selv meget om, hvilken påvirkning de lokale udsatte-råd har i forhold til omfanget af mediedækningen. For at kunne sige noget om dette aspekt, der jo står centralt i denne undersøgelse, er det nødvendigt at sammenligne situationen i kommuner henholdsvis med og uden udsatte-råd. Denne del af analysen rummer fem sådanne sammenligninger.

De kommuner uden lokale udsatte-råd, som er valgt til sammenligning, er valgt på baggrund af geografisk beliggenhed og indbyggertal, som begge har skullet være nogenlunde ligesom den kommune, der sammenlignes med: Slagelse, som er beliggende i Region Sjælland, har 77.162 indbyggere³ og har et lokalt udsatte-råd, er eksempelvis sammenlignet med Holbæk, som er beliggende i Region Sjælland og har 69.239 indbyggere men *intet* lokalt udsatte-råd. Samme strategi er anvendt i de fire øvrige sammenligninger. Denne sammenlignende del af analyse er imidlertid i nogen grad besværliggjort af, at det i vid udstrækning er landets meget befolkningsrige kommuner, der har lokale udsatte-råd – og for disse kommuner er det umuligt at finde sammenlignelige kommuner. Den sammenlignende analyse koncentrerer sig derfor om mellemstore kommuner.

¹ Se figur 1 nedenfor for grafisk fremstilling.

² Begrebet "artikler" anvendes her i rapporten som en samlebetegnelse for forsidehenvisninger, noter, regulære nyhedsartikler, læserbreve, kronikker, ledere, etc.

³ Pr. 1. juli 2013. Kilde: Danmarks Statistik.

Sammenligning 1: Høje Taastrup – Hillerød

Mediedækningen af udsatte-området i Høje Taastrup Kommune (Region Hovedstaden, 48.667 indbyggere, lokalt udsatte-råd) er sammenlignet med den i Hillerød Kommune (Region Hovedstaden, 48.344 indbyggere, intet lokalt udsatte-råd), og sammenligningen falder klart ud til førstnævntes fordel (jf. tabel 2): Hvor 0,192 procent af artiklerne i de lokale, trykte nyhedsmedier i Høje Taastrup handler om udsatte-området, er det samme kun tilfældet for 0,091 procent af artiklerne i Hillerød. Der er altså en forskel på 0,101 procent-point i favør til kommunen, som har et lokalt udsatte-råd, hvilket antyder en positiv korrelation mellem tilstedeværelsen af et lokalt udsatte-råd og mediedækningen af udsatte-området. Der er simpelthen mere end dobbelt så megen mediedækning i Høje Taastrup.

Tabel 2: Omfanget af mediedækningen af udsatte-området i Høje Taastrup Kommune og Hillerød Kommune

	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Høje Taastrup	1	3.129	6	0,192
Hillerød	2	49.518	45	0,091
Forskel (%-point)				+ 0,101

Sammenligning 2: Helsingør – Egedal

Mediedækningen af udsatte-området i Helsingør Kommune (Region Hovedstaden, 61.564 indbyggere, lokalt udsatte-råd) er sammenlignet med den i Egedal Kommune (Region Hovedstaden, 42.141 indbyggere, intet lokalt udsatte-råd), og ligesom tilfældet var ovenfor, falder sammenligningen ud til førstnævntes fordel (jf. tabel 3) om end mindre klart: Hvor 0,062 procent af artiklerne i de lokale, trykte nyhedsmedier i Helsingør handler om udsatte-området, er det samme ikke tilfældet for én eneste af artiklerne i Egedal. Der er derfor en forskel på 0,062 procent-point, hvilket ligeledes antyder en positiv korrelation mellem tilstedeværelsen af et lokalt udsatte-råd og mediedækningen af udsatte-området.

Tabel 3: Omfanget af mediedækningen af udsatte-området i Helsingør Kommune og Egedal Kommune

	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Helsingør	2	72.018	45	0,062
Egedal	1	2.003	0	0,000
<i>Forskel (%-point)</i>				+ 0,062

Sammenligning 3: Slagelse – Holbæk

Mediedækningen af udsatte-området i Slagelse Kommune (Region Sjælland, 77.162 indbyggere, lokalt udsatte-råd) er sammenlignet med den i Holbæk Kommune (Region Sjælland, 69.239 indbyggere, intet lokalt udsatte-råd), men her er resultatet mindre positivt for det lokale udsatte-råd (jf. tabel 4): Mens 0,048 procent af artiklerne i de lokale, trykte nyhedsmedier i Slagelse handler om udsatte-området, er det samme tilfældet for 0,069 procent (altså cirka en halv gang flere) af artiklerne i Holbæk. 0,021 procent-point flere af artiklerne i kommunen uden et lokalt udsatte-råd beskæftiger sig således med udsatte-området, hvilket peger i den stik modsatte retning (om end knap så kraftigt) af de to foregående sammenligninger.

Tabel 4: Omfanget af mediedækningen af udsatte-området i Slagelse Kommune og Holbæk Kommune

	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Slagelse	4	26.995	13	0,048
Holbæk	2	4.342	3	0,069
<i>Forskel (%-point)</i>				- 0,021

Sammenligning 4: Haderslev – Varde

Mediedækningen af udsatte-området i Haderslev Kommune (Region Syddanmark, 56.042 indbyggere, lokalt udsatte-råd) er sammenlignet med den i Varde Kommune (Region Syddanmark, 50.099 indbyggere, intet lokalt udsatte-råd), og også her er resultatet negativt for det lokale udsatte-råd (jf. tabel 5): 0,030 procent af artiklerne i de lokale, trykte nyhedsmedier i Haderslev handler om udsatte-området, men det samme er tilfældet for 0,084 procent af artiklerne i Varde. Forskellen er således på 0,054 procent-point, og relativt er der altså omtrent tre gange så megen mediedækning i kommunen uden et lokale udsatte-råd som i kommunen med, hvilket peger i samme retning som sammenligning nr. 3 men i modsatte retning end de to første sammenligninger.

Tabel 5: Omfanget af mediedækningen af udsatte-området i Haderslev Kommune og Varde Kommune

	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Haderslev	3	23.155	7	0,030
Varde	3	22.661	19	0,084
<i>Forskel (%-point)</i>				<i>- 0,054</i>

Sammenligning 5: Holstebro – Ringkøbing Skjern

Den femte og sidste sammenligning af mediedækningen af udsatte-området er imellem Holstebro Kommune (Region Midtjylland, 57.393 indbyggere, lokalt udsatte-råd) og Ringkøbing Skjern Kommune (Region Midtjylland, 57.431 indbyggere, intet lokalt udsatte-råd). Her er resultatet nærmest ens (jf. tabel 6): Mens 0,036 procent af artiklerne i de lokale, trykte nyhedsmedier i Holstebro handler om udsatte-området, er det samme tilfældet for 0,044 procent af artiklerne i Ringkøbing Skjern. Det betyder, at forskellen kun er på marginale 0,008 procent-point i sidstnævntes favør, hvilket imidlertid forekommer at være så lille en forskel, at den ikke bør tillægges videre betydning.

Tabel 6: Omfanget af mediedækningen af udsatte-området i Holstebro Kommune og Ringkøbing Skjern Kommune

	Antal undersøgte udgivelser	Artikler i alt	Artikler om udsatte-området	Procent af alle artikler
Holstebro	2	22.096	8	0,036
Ringkøbing Skjern	4	32.180	14	0,044
<i>Forskel (%-point)</i>				<i>- 0,008</i>

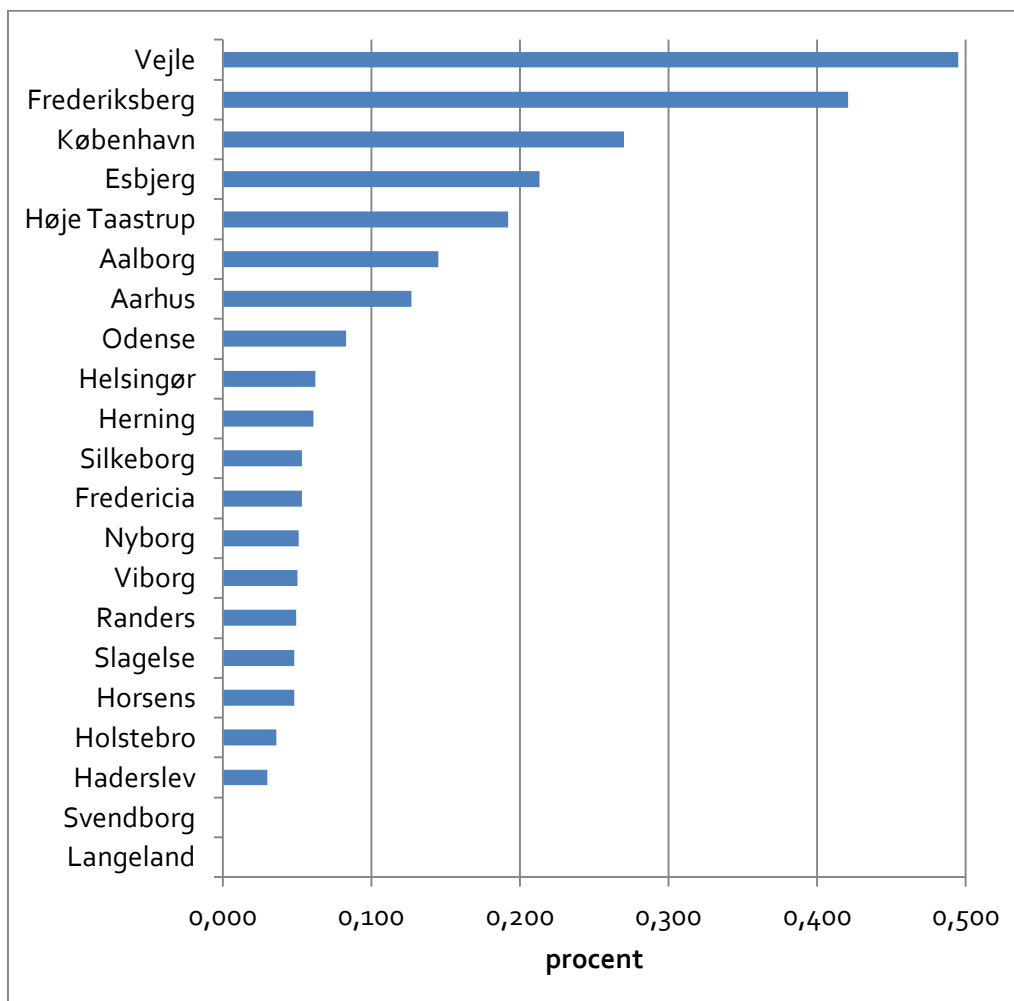
Det kan være svært at sige noget generelt på baggrund af disse fem sammenligninger mellem kommuner henholdsvis med og uden lokale udsatte-råd, når forskellene spænder over så forskellige værdier som +0,101, +0,062, -0,021, -0,054 og -0,008 procent-point. I nogle kommuner med lokale udsatte-råd er der mere mediedækning af udsatte-området end i kommuner uden, i andre mindre. Der er altså ikke noget klart mønster at aflæse i den sammenlignende analyse, og konklusionen på denne del-analyse synes derfor at være, at det må være faktorer uden for de lokale udsatte-råd, som er afgørende for omfanget af mediedækning.

Hvad sådanne faktorer kan være, kigger jeg nærmere på i den følgende sidste og mere kvalitative del af analysen.

Indholdet af mediedækningen

I figur 1 er andelen af de lokale, trykte nyhedsmediers indhold, som handler om udsatte-området, repræsenteret visuelt. Af figuren fremgår det tydeligt, er der er række kommuner, hvor omfanget af mediedækningen af udsatte-området skiller sig kvantitativt positivt ud, nemlig især Vejle og Frederiksberg og i mindre grad København og Esbjerg. Disse fire kommuner ligger som de eneste over 0,2 procent. Jeg vil i det følgende redegøre for, hvad der mere kvalitativt kendetegner indholdet af mediedækningen her for derved forsøgsvist at identificere, hvilke vinkler eller tilgange, der synes at sikre udsatte-området en plads på mediernes dagsorden.

Figur 1: Udsatte-områdets andel af de lokale, trykte nyhedsmediers indhold

Der er to mønstre, som går igen i indholdet af mediedækningen af udsatte-området i de pågældende kommuner: For det første det, man kan kalde fysisk steder for de udsatte, og for det andet konkrete initiativer for de udsatte.

For at starte med det første: Det er en fællesnævner for mediedækningen i Vejle og København, og årsagen til at udsatte-området fylder så relativt meget netop der, at der begge steder har været sager omhandlende de fysiske steder, hvor de udsatte kan være. For Vejles vedkommende drejer det sig om en ganske omfattende og langstrakt medieret diskussionen omkring placeringen og opførelsen af "hyttebyen" – det vil sige det sted, hvor der kan opføres nogle mindre bebyggelser for hjemløse og andre socialt udsatte. Byrådets forhandlinger omkring hyttebyen er langvarige, beslutningen trækker ud, der kommer modstridende udmeldinger, og politikere

såvel som bekymrede borgere skriver læserbreve. Dette langstrakte forløb omkring en sag, som potentielt kan have betydning for en stor gruppe borgere (ikke kun de udsatte men også dem, som bor i nærheden af den eventuelle hytteby og ikke nødvendigvis er voldsomt interesseret i det), er utvivlsomt medvirkende til, at mediedækningen af den er omfattende; der sker jævnligt nye udviklinger, som kan rapporteres journalistisk og diskuteres i opinionsstoffet.

Problemstillingen i København er af en lignende karakter, om end med i hvert fald én ekstra dimension. Her handler diskussionen nemlig om oprettelsen af de såkaldte "fixerum", altså steder hvor stofmisbrugere kan indtage narkotika under ordnede forhold og under overværelse af uddannet sundhedspersonale. Ligesom tilfældet er ved hyttebyen i Vejle, spiller den fysiske placering af fixerummet og dets sociale konsekvenser for kvarteret en rolle i mediedækningen, men ligeså vigtig er den bagvedliggende ideologiske diskussion. Denne diskussion handler om, i hvilken udstrækning staten skal involvere sig i stofmisbrugerens misbrug. Her fylder læserbreve fra både kommunal- og folketingspolitikere en del.

Hvor den omfattende mediedækning i Vejle og København således bunder i sager om, *hvor* de socialt udsatte kan være, er det mest fremtrædende fokus et andet i kommunerne Esbjerg og Frederiksberg. Her handler det nemlig i høj grad om, *hvad* der gøres for de udsatte.

For Esbjerg Kommunes vedkommende bunder det relativt store omfang af artikler i en række aktiviteter med forbindelse til foreningen De Hjemløses Venner. De aktiviteter, denne forening afholder, omfatter blandt andet "Golf For De Hjemløse", nytårskur i Esbjerg Musikhus, auktion over kunstværker, udgivelse af kunst- og kogebog og pengeindsamling ved hjælp af F16-fly og sportsvogne – og derudover blander foreningen sig løbende på opinionssiderne i de lokale, trykte nyhedsmedier. Der er altså i vid udstrækning tale om en mediedækning, som fokuserer på de arrangementer og aktiviteter afholdt af lokale ildsjæle, der skal rejse penge til udsatteområdet, nærmere end et fokus på udsatteområdet i sig selv.

Selvom mediedækningen i Frederiksberg Kommune på mange måder minder om den i Esbjerg, er den i højere grad koncentreret om to specifikke tiltag til konkret hjælp for de socialt udsatte. Det ene tiltag er en tandlægebus, hvor udsatte kan få ordnet tænder gratis (først som en ordning i en enkelt uge og senere på en fast ugedag over en 3-årig periode); dette tiltag danner imidlertid også baggrund for en udveksling af læserbreve om, hvor afgrænsningen for, hvilke udsatte der kan få tandhjælp, er. Det andet tiltag ligger i forlængelse af perspektiverne fra Vejle og København idet

det handler om "skæve boliger", hvor socialt udsatte kan få tag over hovedet.

Så for at opsummere denne afsluttende redegørelse for, hvad der kendetegner indholdet i mediedækningen af udsatte-området i de kommuner, hvor omfanget af denne mediedækning er størst: Mediedækningen bunder her enten i enkeltsager – typisk om den fysiske placering af de socialt udsatte – eller i nogle konkrete tiltag og initiativer for de udsatte.

Konklusion

Analysen af mediedækningen af udsatte-området i lokale, trykte nyhedsmedier i de 21 kommuner i Danmark, som har lokale udsatte-råd, rummer altså tre forskellige konklusioner:

- For det første fylder udsatte-området helt overordnet ikke vældigt meget på mediernes dagsorden, idet det i gennemsnit kun behandles i 0,092 procent af det samlede antal artikler i de undersøgte medier. Denne lave rangering på mediernes dagsorden kan betyde, at emnet kan have svært ved at vandre videre til især den offentlige dagsorden og derved få almindelige borgeres bevågenhed.
- For det andet synes der ikke at kunne aflæses en positiv sammenhæng mellem tilstedeværelsen af et lokalt udsatte-råd og omfanget af mediedækning af udsatte-området. De meget forskellige korrelationer peger tværtimod på, at det er andre faktorer, der har betydning for, hvor meget de lokale medier interesserer sig for udsatte-området.
- For det tredje synes der at være to særlige typer af historier, som gør udsatte-området mere fremtrædende i medierne i nogle kommuner end i andre. Disse historier er dels dem, som handler om, hvor vi som samfund skal placere (nogle af) de socialt udsatte, dels dem som handler om, hvad lokale ildsjæle og initiativer konkret gør for de socialt udsatte.